

Wrocław, 17 listopada 2010 roku

WK.60/115/K-54/10

Pan
Konrad Rowiński
Burmistrz Miasta Lubań

ul. 7 Dywizji 14
59-800 Lubań

Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 1 ust. 1 ustawy z 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity: Dz. U. z 2001 roku Nr 55, poz. 577 ze zm.) przeprowadziła w okresie od 21 czerwca do 10 września 2010 roku kontrolę kompleksową gospodarki finansowej Miasta Lubań. Zakres badanych zagadnień, okres objęty kontrolą oraz ustalenia kontroli przeprowadzonej w Urzędzie Miasta Lubań, przedstawiono w protokole, którego jeden egzemplarz przekazano Burmistrzowi Miasta w dniu 10 września 2010 roku. Pismem nr OR.0717-18/2010 z 15 września 2010 roku Burmistrz Miasta złożył wniosek o przywrócenie 3-dniowego terminu złożenia pisemnych wyjaśnień, co do przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli. Uzasadnienie odmowy podpisania protokołu Burmistrz zawarł w piśmie nr OR.0717-19/2010 z 15.09.2010 roku, które zostało uwzględnione przy formułowaniu wystąpienia pokontrolnego.

W ramach kontroli kompleksowej została przeprowadzona kontrola gospodarki finansowej w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Lubaniu. Na podstawie ustaleń zawartych w odrębnym protokole, Izba skierowała do kierownika kontrolowanej jednostki wystąpienie pokontrolne, przekazane Panu do wiadomości.

Kontrola wykazała, że przy realizacji zadań Miasta Lubań wystąpiły nieprawidłowości i uchybienia, które były rezultatem nieprzestrzegania obowiązujących przepisów prawa bądź braku staranności w ich przestrzeganiu. Część z nich została wyeliminowana przez pracowników kontrolowanej jednostki w trakcie kontroli. Istotne nieprawidłowości stwierdzono w działalności Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Miasta Lubań „Hotel- Pokoje Gościnne” - po likwidacji, które głównie wynikały z braku skutecznej kontroli wewnętrznej i nadzoru nad działalnością Gospodarstwa Pomocniczego.

Nieprawidłowości i uchybienia wystąpiły w niżej wymienionym zakresie:

W zakresie spraw organizacyjnych

W latach 2008 – 2009 oraz 2010 roku do dnia kontroli, w Urzędzie Miasta Lubań nie wykonywano obowiązku w zakresie audytu wewnętrznego, wynikającego z art. 49 ust. 2 obowiązującej do dnia 31 grudnia 2009 roku ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) w związku z przekroczeniem kwot określonych w §§ 2 i 3 rozporządzenia Ministra Finansów z 24 czerwca 2006 roku w sprawie kwot, których przekroczenie

powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 112, poz. 763), a następnie w aktualnym stanie prawnym - art. 274 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157, poz. 1240). Od stycznia 2008 roku nie był zatrudniony audytor wewnętrzny, wbrew wymogom art. 51 ust. 1 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, a następnie art. 275 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych. Zadania audytora wewnętrznego nie zostały zapisane w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta, ani w innych przepisach wewnętrznych jednostki, wydanych do 2010 roku.

W 2009 roku nie przeprowadzono kontroli przestrzegania procedur, o których mowa w art. 47 ust. 1 i 2 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, obejmującej co najmniej 5% wydatków poniesionych 2009 roku w czternastu jednostkach budżetowych, w zakładzie budżetowym oraz trzech instytucjach kultury na dwadzieścia siedem jednostek podległych i nadzorowanych, czym nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 187 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych, jak również nie zrealizowano w pełni planu kontroli jednostek organizacyjnych na 2009 rok. Nieprawidłowość ta była przedmiotem wniosków pokontrolnych, zawartych w punkcie 1 wystąpienia pokontrolnego RIO z 26 lipca 2006 roku.

W Urzędzie Miasta Lubań nie obsadzono stanowiska sekretarza miasta, które zostało przewidziane w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Miasta Lubań z 26 września 2008 roku, a jego zadania zostały określone w § 22 Regulaminu Organizacyjnego. W świetle zapisu art. 5 ust. 1 ustawy z 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U. Nr 223, poz. 1458) w urzędzie gminy, starostwie powiatowym i urzędzie marszałkowskim tworzy się odpowiednio stanowisko sekretarza gminy, powiatu i województwa, zwanego dalej „sekretarzem”.

W zakresie księgowości i sprawozdawczości budżetowej

Zakładowy plan kont Urzędu Miasta nie został dostosowany do zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 roku w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. Nr 112, poz. 761 ze zm.), co naruszało wymogi § 35 rozporządzenia. W opisie do kont: 011 „Środki trwałe”, 020 „Wartości niematerialne i prawne”, 130 „Rachunek bieżący Urzędu”, 221 „Należności z tytułu dochodów budżetowych”, 226 „Długoterminowe należności budżetowe” nie uwzględniono przepisów tego rozporządzenia w zakresie prowadzenia ewidencji z tytułu podatków, a w opisie do konta 221 zawarto zapis w zakresie księgowania obrotów wynikających z rejestru przypisów i odpisów należności podatkowych, który naruszał zasady określone w rozporządzeniu. Ustalono, że obroty wynikające z rejestrów przypisów i odpisów księguje się na koniec roku okresu sprawozdawczego, zamiast w okresach sprawozdawczych, co było niezgodne z § 9 ust. 2 rozporządzenia. Ponadto w opisie do konta 011 „Środki trwałe” nieprawidłowo opisano księgowanie dotychczasowego umorzenia (strona Ma konta 011 w korespondencji ze stroną Wn konta 071 „Umorzenie środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych”), co naruszało zasady przyjęte w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28

lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), ponieważ odpisy umorzeniowe są dokonywane w korespondencji z kontem 401 „Amortyzacja”. Również w opisie kont 013 „Pozostałe środki trwałe” i 020 „Wartości niematerialne i prawne” (strona Wn) zapisano, że przychód pozostałych środków trwałych z zakupu i przychód wartości niematerialnych i prawnych umarzanych jednorazowo księguje się w korespondencji z kontem 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych” (strona Ma), podczas gdy umorzenie pozostałych środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych księgowane jest w korespondencji z kontem 400 „Koszty według rodzajów”.

Przypisy i odpisy należności z podatków i opłat księgowane były w księgach rachunkowych Urzędu Miasta w okresach kwartalnych, zamiast miesięcznych, co naruszało dyspozycję § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych (...).

Sposób księgowania dochodów z podatków i opłat nie odpowiadał przepisom rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego (...), rozporządzenia Ministra Finansów z 21 czerwca 2006 r. w sprawie zasad rachunkowości i planu kont w zakresie ewidencji podatków, opłat i niepodatkowych należności budżetowych dla organów podatkowych jednostki samorządu terytorialnego oraz zasadom ustalonym w Zakładowym planie kont z dnia 25 lutego 2003 roku, ponieważ przedmiotowe dochody nie były księgowane na koncie 130 „Rachunek bieżący jednostki budżetowej” w księgach rachunkowych Urzędu Miasta. W świetle przywołanych przepisów konto 130 służy do ewidencji stanu środków budżetowych oraz obrotów na rachunku bankowym jednostki budżetowej z tytułu wydatków i dochodów budżetowych objętych planem finansowym. Konto to służy również do ewidencji dochodów i wydatków realizowanych bezpośrednio z rachunku bieżącego budżetu, a ewidencja podatków jest integralną częścią ewidencji księgowej urzędu, a na koncie 130 „Rachunek bieżący Urzędu” ewidencjonuje się wpływy z tytułu podatków. Również uregulowania zpk stanowiły, że wpływy z tytułu zrealizowanych przez jednostkę dochodów budżetowych księguje się na stronie Wn konta 130.

W sprawozdaniu Rb-PDP z wykonania dochodów podatkowych za 2009 rok, skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy w zakresie umorzenia zaległości podatkowych zostały zawyżone o kwotę 319 zł, a skutki wynikające z decyzji o rozłożeniu na raty zaległości podatkowej w podatku od nieruchomości zawyżono o 241.472,21 zł. Nieprawidłowość wynikała z ujęcia do przedmiotowych skutków kwot wynikających z decyzji podjętych przez Burmistrza Miasta w innym okresie sprawozdawczym niż okres objęty sprawozdaniem. Zawyżenie wykazanych skutków naruszało § 9 ust.1 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.), z którego wynika, że kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym

i formalno – rachunkowym oraz § 3 ust. 1, pkt 11 lit. a i b Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik Nr 34 do ww. rozporządzenia.

W zakresie gospodarki pieniężnej i rozrachunków

W kontrolowanym okresie na koncie 133 dokonywano zapisów także na podstawie dowodów „polecenia księgowania”, które sporządzane były w oparciu o dane sprawozdawczości budżetowej Urzędu Miasta – jako jednostki budżetowej. Powyższy sposób ewidencji księgowej środków pieniężnych na rachunku bankowym budżetu Miasta odbiegał od zasad funkcjonowania konta 133 określonych w przepisach rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jst oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych, zmienionego rozporządzeniem Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jst, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polski (Dz. U. Nr 128, poz. 861). Powyższe przepisy zobowiązują do dokonywania zapisów na koncie 133 wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych oraz do zachowania zgodności zapisów na tym koncie z zapisami w księgowości banku.

Wyniki przeprowadzonej na koniec 2009 roku inwentaryzacji należności i zobowiązań Urzędu wykazały, że na koncie 240 „Pozostałe rozrachunki” były zaewidencjonowane niepotwierdzone przez kontrahenta należności w kwocie 15.770,37 zł. Powyższe należności pomimo ich wątpliwego charakteru nie zostały zaksięgowane na koncie 290 „Odpisy aktualizujące należności”. Było to niezgodne z zasadami funkcjonowania konta 290 określonymi w przepisach cyt. rozporządzenia Ministra Finansów z 28 lipca 2006 roku. Negatywnym skutkiem tej nieprawidłowości był zawyżony o 15.770,37 zł stan należności wykazany w bilansie Urzędu na 31.12.2009 roku.

Ewidencję analityczną do konta 226 „Długoterminowe należności budżetowe” prowadzono w sposób zbiorczy z podziałem na zahipotekowane należności według rodzaju podatków. Brak było księgowej ewidencji analitycznej (szczegółowej) do konta 226 w podziale na poszczególnych dłużników. Zapisy księgowe na koncie 226 dokonywane były zarówno w zakresie przypisu należności zahipotekowanych jak również wpłat dokonanych na poczet zaległości objętych hipoteką - na podstawie dowodów zbiorczych Pk, które nie zawierały pojedynczo wymienionych dowodów źródłowych. Do właściwego sposobu sporządzania dowodów zbiorczych zobowiązywały przepisy art. 20 ust. 3 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 r. Nr 152 poz. 1223 ze zm.).

Stwierdzono przypadki nie zachowania terminów ujmowania w księgach rachunkowych należności zahipotekowanych. Tylko w przypadku 2. dłużników objętych kontrolną próbą zwłoka w zaksięgowaniu na koncie 226 należności zahipotekowanych wynosiła ca 60 dni. Stanowiło to naruszenie przepisów określonych w art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości, które stanowią, iż do

ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które wystąpiło w tym okresie sprawozdawczym.

W sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 roku j.s.t. w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75022 „Rady gmin (miast i miast na prawach powiatu)” § 3030 „Różne wydatki na rzecz osób fizycznych” nie zostały wykazane zobowiązania z tytułu naliczonych diet radnych za grudzień 2009 roku w kwocie 20.697,29 zł, zaewidencjonowane na dzień 31.12.2009 roku na koncie 201-75022-3030-00, a wypłaconych 8 stycznia 2010 roku. Stanowiło to naruszenie przepisów § 9 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z 27 czerwca 2006 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz.U. Nr 115, poz. 781 ze zm), w świetle których kierownicy jednostek są obowiązani sporządzać sprawozdania rzetelnie i prawidłowo pod względem merytorycznym i formalno-rachunkowym, a kwoty wykazane w sprawozdaniach powinny być zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Korekty sprawozdania Rb-28S za 2009 rok dokonano w trakcie kontroli.

W zakresie dochodów budżetowych

W przypadku 16 podatników podatku od nieruchomości (na 20 objętych badaniem), decyzje wymiarowe w sprawie podatku od nieruchomości na 2009 rok, bądź na 2010 r. zostały im dostarczone w okresie od 2 do 30 marca oraz od 2 do 23 kwietnia, zamiast do 1 marca roku budżetowego, ponieważ stosownie do art. 47 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz. U. z 2005 r. Nr 8 poz. 60 ze zm.) termin płatności podatku wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, a w myśl przepisów art. 6 ust. 7 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2006 r. Nr 121, poz. 844 ze zm.), pierwsza rata podatku jest płatna do 15 marca roku podatkowego.

W przypadku 4 podatników podatku od nieruchomości (osoby fizyczne) wykazano, że posiadali oni zaległości podatkowe na dzień 31.12.2009 r. w kwocie ogółem 18.340 zł, podczas gdy ich należności nie były wymagalne na ten dzień, ponieważ zgodnie z art. 51 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa, zaległością podatkową jest podatek niezapłacony w terminie płatności, a w świetle art. 47 § 1 ustawy termin płatności podatku wynosi 14 dni od dnia doręczenia decyzji ustalającej wysokość zobowiązania podatkowego, a zobowiązanie podatkowe powstaje z dniem doręczenia decyzji organu podatkowego, ustalającej wysokość tego zobowiązania (art. 21 § 1 pkt 2 ustawy). Zgodnie z przywołanymi przepisami podatnicy ci nie posiadali zaległości podatkowych na 31.12.2009 r., a zaległości w podatku od nieruchomości od osób fizycznych zostały zawyżone o kwotę 18.340 zł.

Prowadząc czynności egzekucyjne zaległości podatkowych nie w każdym przypadku zachowano należyta staranność gwarantującą wyegzekwowanie spłaty przez dłużników zobowiązań, co przejawiało się brakiem wykonania wszystkich czynności egzekucyjnych bądź brakiem zachowania terminów w prowadzonym postępowaniu upominawczym i egzekucyjnym, co naruszało § 3 ust. 1, § 5 ust. 1 i § 7 ust. 4 rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 r. w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. Nr 137, poz.

1541 ze zm.), wydanego w związku z delegacją ustawową zawartą w art. 6 § 2 ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (tekst jednolity: Dz. U z 2005 r. Nr 229, poz. 1954 ze zm.). W przypadku 7 dłużników podatku od nieruchomości (osoby fizyczne) podjęte zostały w 2009 r. czynności upominawcze, ale z naruszeniem terminów wskazanych ww. przepisami prawa. Z opóźnieniem wystawiono również tytuły wykonawcze 7 dłużnikom tego podatku. Trzem dłużnikom tytuły na IV i III ratę z 2008 r. wystawiono 25.05.2009 r. i 15.01.2009 r., dwóm tytuły na IV ratę z 2008 r. wystawiono w dniach 27 i 19 maja 2009 r., a dwóm innym dłużnikom tytuły na zaległości z 2009 r. wystawiono dopiero 30.03. i 13.05.2010 roku. Opóźnienia w wystawianiu tytułów dotyczyły też osób prawnych. W dniu 8.07.2009 r. wystawiono tytuły wykonawcze na zaległości rat z 2008 r. w przypadku 4 dłużników podatku od nieruchomości (osoby prawne) oraz dwóm dłużnikom tego podatku na zaległości z 2006 i z 2007 roku. Dopiero w trakcie kontroli, tj. w dniu 24.08.2010 r. wystawiono tytuły wykonawcze 4 dłużnikom podatku od nieruchomości będących osobami prawnymi na zaległości z 2008 r. oraz na zaległości od V do XII raty z 2009 roku (kwota 73.353 zł). Nie wystawiono tytułów wykonawczych podatnikowi J000120 na zaległości od II do XII raty 2009 r. (kwota 74.514 zł).

W jednym przypadku wierzytelności miasta nie zostały zgłoszone do Sądu w związku z upadłością dłużnika (kwota 6.949 zł), a czynności egzekucyjne zostały podjęte z opóźnieniem i w okresie gdy zakończone już zostało postępowanie upadłościowe dłużnika.

W zakresie wydatków budżetowych

Objęte badaniem listy płac pracowników Urzędu za listopad i grudzień 2009 roku nie zawierały numeru dowodu księgowego, co było niegodne z treścią art. 21 ust.1 pkt 1 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku Nr 152, poz.1223 ze zm.) w świetle którego, dowód księgowy powinien zawierać co najmniej określenie rodzaju dowodu i jego numeru identyfikacyjnego. Listy były zatwierdzone do wypłaty przez Burmistrza i Skarbnika Miasta.

Wydatki z tytułu wypłaty wynagrodzenia dwunastu pracownikom Urzędu Miasta za sierpień 2009 roku w kwocie 21.466,46 zł, poniesione w dniu 19 sierpnia 2009 roku, zostały ujęte w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia”, zamiast w § 4010 Wynagrodzenia osobowe pracowników. Do końca roku budżetowego 2009 wydatki te nie zostały przeksięgowane do właściwego paragrafu. Było to niezgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Finansów z 14 czerwca 2006 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 107, poz. 726 ze zm.). Przy zastosowaniu prawidłowej klasyfikacji (ujęcia wydatku zapisanego w § 4210) przekroczono plan wydatków na wynagrodzenia na dzień 31.12.2009 roku o kwotę 17.201,31 zł.

Z ewidencji konta 130 „Rachunki bieżące jednostek budżetowych”, w dziale 750 „Administracja publiczna”, rozdziale 75023 „Urzędy gmin (miast i miast na prawach powiatu)”, § 4300-001 Zakup materiałów i usług wyksięgowano wydatek w kwocie 29.521,89 zł. Zapisu

korygującego wydatki dokonywano na podstawie polecenia księgowania nr 308 z datą 31 sierpnia 2009 roku, w którym nie wskazano pozycji księgowej, numeru identyfikacyjnego dokumentu, bądź dokumentów będących przedmiotem wyksięgowania oraz opisu operacji gospodarczej. Stanowiło to niedopełnienie obowiązku wynikającego z art. 21 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, w świetle którego dowód księgowy powinien zawierać co najmniej opis operacji gospodarczej.

Materiały budowlane na dzień zakupu ewidencjonowane były bezpośrednio w koszty. Na dzień 31.12.2009 roku nie ustalono stanu materiałów i jego wyceny oraz nie dokonano korekty kosztów o wartość tego stanu, czym nie dopełniono obowiązku wynikającego z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy o rachunkowości. Według wykazu obrotu materiałami betonowymi nie zostały przyjęte na stan księgowy Urzędu Miasta materiały, stanowiące równowartość niewykorzystanej kostki betonowej grubości 6 cm w ilości 260,08 m² (o wartości 8.725,68 zł), 228 szt obrzeża betonowego 8x25x100 (o wartości 3.198,84 zł), 138 szt krawężnika betonowego (3.203,00 zł) i 87 szt obrzeża betonowego 6x25x100 (1.008,33 zł), co stanowiło to naruszenie zasady rzetelności i bezbłędności ksiąg rachunkowych, określonej w art. 24 ust. 2 i 3 ustawy o rachunkowości. Stan materiałów na dzień 31.12.2009 roku wykazany w wykazie obrotu materiałami betonowymi był nieprawidłowy, bowiem nie uwzględnił 46,08 m² kostki betonowej grubości 8 cm i o 30,72 m² kostki betonowej grubości 6 cm. Spowodowane to było m.in. tym, iż materiały będące na stanie Urzędu Miasta nie zostały objęte spisem z natury na dzień 31.12.2009 roku. Burmistrz odpowiedzialny za przeprowadzenie inwentaryzacji na podstawie art. 4 ust. 5 ustawy o rachunkowości nie zarządził przeprowadzenia spisu z natury materiałów będących na stanie na dzień 31.12.2009 roku.

W trzech przypadkach na trzy objęte kontrolą, wnioski o zaliczkę, na które pobrano środki pieniężne na kwotę 8.500 zł na czeki gotówkowe zaewidencjonowane w § 4210 „Zakup materiałów i wyposażenia” nie zawierały specyfikacji na zakup jakich materiałów zostaną przeznaczone środki pieniężne, co było niedopełnieniem obowiązku wynikającego z postanowień § 8 ust. 4 Instrukcji obiegu dokumentów i kontroli dokumentów, wprowadzonej zarządzeniem Nr 19/2003 z 12 lutego 2003 roku, w świetle którego na wniosku o zaliczkę należy dokładnie określić rodzaj zakupów bądź cel, któremu ma służyć zaliczka.

Ewidencja pozostałych środków trwałych (powyżej 1.500 zł) nie była prowadzona imiennie według osób materialnie odpowiedzialnych na kartotekach osobistych, co stanowiło naruszenie postanowień § 13 ust. 5 Instrukcji obiegu dokumentów i kontroli dokumentów księgowych z 12 lutego 2003 roku, a następnie § 13 ust. 4 Instrukcji obiegu dokumentów i kontroli dokumentów księgowych z 16 czerwca 2010 roku. Sporządzone podczas kontroli kartoteki osobiste pracowników Urzędu nie zawierały wszystkich danych identyfikujących dany składnik majątkowy, jak np; pełnego i dokładnego opisu składnika majątkowego, jego numeru fabrycznego (zawierały jedynie numer inwentarzowy).

Meble zakupione na podstawie faktury VAT 68/09 z 7 maja 2009 roku w kwocie 13.914,66 zł ujęto w ewidencji ilościowej z pominięciem kont: 013 i 072. W świetle przepisu § 5 ust. 3 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie szczegółowych zasad rachunkowości oraz planów kont

dla budżetu państwa... (Dz.U. Nr 142, poz. 1020) meble umarza się jednorazowo, przez spisanie w koszty w miesiącu przyjęcia do używania. Na fakturze zakupu wskazano nieprawidłowy sposób przyjęcia ich do użytkowania oraz umorzenia. Wskazano konto: Wn 400 Koszty według rodzajów, Ma 201 Rozrachunki z odbiorcami i dostawcami, zamiast konto Wn 013 i konto 201 lub 130 oraz jego umorzenia konto Wn 400 i konto Ma 072.

Lubańskiemu Stowarzyszeniu Abstynentów „ODNOWA” w Lubaniu – podmiotowi niezaliczonemu do sektora finansów publicznych zlecono realizację zadania publicznego z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i udzielono dotacji w kwocie 26.000 zł bez ogłoszenia otwartego konkursu ofert, wbrew postanowieniom art. 13 ust. 1 ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 ze zm.).

Nie przeprowadzono kontroli i oceny realizacji czternastu z dwudziestu jeden zadań publicznych, zleconych do realizacji w 2009 roku. Tym samym nieprzestrzegano zapisów § 8 zawartych umów dotacji, które zobowiązywały Zleceniobiorcę do kontroli prawidłowości wykonywania zadania przez Zleceniobiorcę, w tym wydatkowania przekazanych mu środków finansowych. W świetle art. 17 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, organ administracji publicznej zlecający zadanie publiczne dokonuje kontroli i oceny realizacji zadania, w szczególności stanu realizacji zadania, efektywności, rzetelności i jakości wykonania zadania; prawidłowości wykorzystania środków publicznych otrzymanych na realizację zadania oraz prowadzenia dokumentacji określonej w przepisach prawa i w postanowieniach umowy.

W zakresie gospodarki składnikami majątku

W wyniku kontroli ustalono, że zakupiony w grudniu 2008 r. sprzęt komputerowy (kwota 26.231,76 zł) został zaksięgowany na koncie 011 dopiero 31 marca 2009 roku, odebrane protokolarnie w lipcu 2009 r. środki trwałe z zakończonych inwestycji - kanał sanitarny przy ul. Willowej (kwota 8.372,13 zł) oraz iluminacja kościoła (kwota 43.700 zł) wprowadzono na stan środków trwałych w dniu 31.12.2009 roku, a zakupione w styczniu 2009 r. oprogramowanie i licencje (kwota 9.603,06 zł) przyjęto na stan konta 020 „Wartości niematerialne i prawne” w marcu 2009 roku. Operacje zakupu środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych zostały zaksięgowane w księgach rachunkowych Urzędu nie w okresie sprawozdawczym, w którym wystąpiły, co naruszało art. 20 ust. 1 ustawy o rachunkowości.

Przyjęte w jednostce zasady ewidencji księgowej pozostałych środków trwałych nie odpowiadały przepisom określonym w rozporządzeniu Ministra Finansów z 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych. W księgach rachunkowych Urzędu Miasta na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” na dzień 31.12.2009 r. znajdowały się wyłącznie tablica informacyjna oraz obraz olejny o wartości łącznej 9.360 zł, a pozostałe środki trwałe o wartości od 1.500 zł do 3.500 zł nie były ewidencjonowane wartościowo na koncie 013, były ujmowane tylko w ewidencji pozabilansowej prowadzonej w ujęciu ilościowym.

Zgodnie z zasadami określonymi w załączniku Nr 2 do rozporządzenia na koncie 013 ewidencjonuje się stan oraz zwiększenia i zmniejszenia wartości początkowej pozostałych środków trwałych, niepodlegających ujęciu na kontach 011, 014, 016 i 017, które podlegają umorzeniu w pełnej wartości w miesiącu wydania do używania. Uwzględniając obowiązujący stan prawny, pozostałe środki trwałe należy ujmować w księgach rachunkowych Urzędu z wykorzystaniem zasad określonych w ustawie o rachunkowości oraz w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości (...), a brak ich ewidencji wartościowej na koncie 013 stanowił niewykonanie zalecenia pokontrolnego z poprzedniej kontroli kompleksowej RIO przeprowadzonej w 2006 roku zobowiązującego do jej zaprowadzenia.

Instrukcja inwentaryzacyjna zawierała zapis, że wartości niematerialne i prawne są inwentaryzowane spisem z natury raz w ciągu czterech lat, co uchybiało przepisom art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, ponieważ inwentaryzację wartości niematerialnych i prawnych przeprowadza się na ostatni dzień każdego roku obrotowego drogą weryfikacji (porównanie danych wynikających z ksiąg rachunkowych na dzień bilansowy z odpowiednimi dokumentami i weryfikacja realnej wartości tych składników).

W zakresie przychodów i rozchodów środków GFOŚiGW

W zakładowym planie kont Urzędu nie wykazano konta 853 „Fundusze pozabudżetowe”, a tym samym brak było opisu zasad jego funkcjonowania. Faktycznie na ww. koncie prowadzona była w układzie analitycznym według podziałek klasyfikacji budżetowej dochodów i wydatków ewidencja przychodów i rozchodów środków GFOŚiGW.

W okresie 2009 roku z rachunku bankowego funduszu przekazane zostały na rachunek budżetu Miasta środki w kwocie 1.145.000 zł. Pomimo pełnego zwrotu „pożyczonych” środków w tym samym roku budżetowym, przedmiotowa operacja finansowa miała charakter działania nieuprawnionego, niezgodnego z postanowieniami uchwały nr XXX/155/2008 Rady Miasta Lubañ z 30.12.2008 r. (wraz ze zmianami). Powyższą uchwałą ustalony został bowiem plan wykorzystania środków funduszu na 2009 rok, w którym nie zakładano operacji finansowych o określonym wyżej charakterze.

W zakresie zadań zleconych

Koszty najmu 15 lokali wyborczych w kwocie ogółem 2.820,49 zł nie zostały udokumentowane właściwymi dowodami źródłowymi. Sporządzony w celu udokumentowania wydatków wewnętrzny dokument zbiorczy pn. wykaz lokali wyborczych określający poszczególne należności za najem, nie odpowiadał przepisom art. 20 ustawy o rachunkowości. Stosownie do powyższych przepisów, właściwym dowodem księgowym stwierdzającym dokonanie operacji gospodarczej powinien być dowód źródłowy – zewnętrzny obcy – otrzymany od kontrahenta. Przyczyną tego stanu był m.in. brak zawarcia odpowiednich umów najmu lokali wyborczych bądź ustanowienia na tą okoliczność innych aktów cywilno-prawnych o podobnym charakterze.

W zakresie gospodarki finansowej Gospodarstwa Pomocniczego.

W latach 2008-2009 Gospodarstwo Pomocnicze Urzędu Miasta Lubań „Hotel- Pokoje Gościnne” nie spełniało określonego w przepisach art. 26 ust. 2 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) wymogu samofinansowania w świetle którego, gospodarstwo pomocnicze pokrywa koszty swej działalności z uzyskiwanych przychodów własnych. Strata z działalności gospodarczej na koniec 2008 roku wyniosła 6.573,15 zł, a na koniec 2009 roku 57.747,14 zł.

W Gospodarstwie Pomocniczym nie została zapewniona właściwa organizacja systemu kontroli finansowej, o której mowa w art. 47 ustawy z 30 czerwca 2005 roku o finansach publicznych.

Nieprzestrzegane były zasady gwarantujące ochronę wartości pieniężnych. Obroty gotówką w 2009 roku stanowiły kwotę 113.865,59 zł (dane według konta 101 Kasa). Operacje kasowe po stronie przychodu w raportach kasowych dokumentowane były na podstawie dowodów KP - „Kasa przyjmie” jednakże z pominięciem kontroli przychodu środków pieniężnych oraz stanu druków KP „Kasa przyjmie” .

Kierownik Gospodarstwa Pomocniczego prowadzenie ewidencji druków ścisłego zarachowania od 1 lutego 1999 roku na podstawie umowy zlecenia z 1 stycznia 1996 roku, ze zm. powierzył Pani Elżbiecie R. (żonie). Do jej obowiązków jednocześnie należało wykonywanie takich czynności jak: wystawianie dowodów kasowych KP – „Kasa przyjmie”, a w ślad za tym przyjmowanie gotówki ze sprzedaży usług hotelowych na podstawie wystawionych asygnat kasowych KP „Kasa przyjmie”. Oznacza to, że osoba przyjmująca gotówkę na druki KP „Kasa przyjmie” prowadziła jednocześnie ewidencję druków ścisłego zarachowania. Przyjmowała na stan ewidencyjny druki ścisłego zarachowania KP, wydawała je sobie celem wykorzystania będąc jednocześnie odpowiedzialną za rozliczenie tych druków.

Środki pieniężne pobrane przez Panią Elżbietę R. z tytułu sprzedaży usług hotelowych nie podlegały kontroli wewnętrznej, ponieważ nie rozliczano jej z ilości wykorzystanych druków, jak również środków pobranych i odprowadzonych do kasy. Tym samym nie został zapewniony rozdział funkcji wykonawczych i ewidencyjnych w zakresie obrotu środkami pieniężnymi. Pani Elżbieta R. oprócz prowadzenia książki meldunkowej, wystawiała na jej podstawie faktury sprzedaży usług hotelowych.

Do 1 lutego 2000 roku dysponowała pełnomocnictwem Kierownika Gospodarstwa do stosowania w szczególnych przypadkach cen umownych za usługi noclegowe dla zorganizowanych grup w oparciu o zapis § 2 zarządzenia Nr 1/95 z 31 stycznia 1995 roku. Od 9 lutego 2002 roku prowadziła działalność gospodarczą, której przedmiotem były usługi hotelersko-gastronomiczne, wynajem nieruchomości, handel hurtowo-detaliczny artykułami spożywczo-przemysłowymi.

Ewidencja druków ścisłego zarachowania była prowadzona nieprawidłowo. W 2008 roku, po stronie przychodu zostały zaewidencjonowane druki w ilości niezgodnej z dowodem zakupu druku. W książce ewidencji druków ścisłego zarachowania w dniu 2 sierpnia 2008 roku na stan przyjęto 7 druków KP „Kasa przyjmie”, podczas gdy zgodnie z dowodem zakupu (fakturą VAT/48/08 z 19

sierpnia 2008 roku) należało zaprzychodować 6 bloków druków KP. W ewidencji druków ścisłego zarachowania brak było powołania na dowód przychodu druków KP. Przychód w księdze druków ścisłego zarachowania 7 bloków druków KP – „Kasa przyjmie” (w dniu 7 maja 2009 roku) nie został udokumentowany dowodem zakupu. Stanowiło to naruszenie postanowień § 2 pkt 2 Instrukcji ewidencji i kontroli druków ścisłego zarachowania, stanowiącej załącznik nr 1 do zarządzenia nr 8 Kierownika Gospodarstwa z 15 marca 1995 roku w świetle których ewidencja druków ścisłego zarachowania polega na przyjęciu druków ścisłego zarachowania niezwłocznie po ich otrzymaniu na podstawie dowodu zakupu, protokołu przekazania.

Druki ścisłego zarachowania KP „Kasa przyjmie” zaprzychodowane 7 maja 2009 roku zostały zakupione przez Kierownika Gospodarstwa i sfinansowane z jego własnych środków, a do księgowości nie został przedłożony rachunek za zakup ww. druków. Fakt nie ujęcia dowodu zakupu druków KP „Kasa przyjmie” w księgach rachunkowych Gospodarstwa Pomocniczego dowodzi o braku kompletności ksiąg i stanowi naruszenie art. 24 ust. 2 i 3 ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223 ze zm.) w zakresie rzetelności i bezbłędności prowadzenia ksiąg rachunkowych. Tym samym ewidencję druków prowadzono nie zgodnie z zasadami ustalonymi w Instrukcji, w świetle której nowe druki należałoby wydawać za pisemnym pokwitowaniem osoby pobierającej, po uprzednim rozliczeniu się z druków pobranych wcześniej. Księga druków ścisłego zarachowania nie spełniała zatem funkcji kontrolnej.

Gotówka z tytułu sprzedaży usług gastronomicznych w kwocie 9.846,50 zł nie została udokumentowana dowodem kasowym KP „Kasa przyjmie”, wbrew postanowieniom § 6 Instrukcji gospodarki kasowej w Gospodarstwie Pomocniczym Urzędu Miasta, wprowadzonej zarządzeniem nr 2/03 Kierownika Gospodarstwa z 16 stycznia 2003 roku, w świetle której wszystkie operacje kasowe muszą być udokumentowane dowodami kasowymi: dowodami źródłowymi lub zastępczymi dowodami kasowymi czyli asygnatami kasowymi.

Obroty gotówkowe nie były ewidencjonowane w raporcie kasowym pod datą rzeczywistego przychodu gotówki, bowiem gotówka pobierana w ciągu danego dnia ujmowana była na tzw. „Rejestr sprzedaży bezfakturowych”, a raz w miesiącu ujmowana w raporcie kasowym. Stanowiło to niedopełnienie obowiązku wynikającego art. 24 ust. 5 pkt 3 ustawy z 29 września 2004 roku o rachunkowości w zakresie bieżącego prowadzenia ksiąg rachunkowych. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli ujęcie wpłat i wypłat następuje w tym samym dniu, w którym zostały dokonane.

Podstawę naliczenia odpisu podstawowego na Fundusz Świadczeń Socjalnych w 2009 – dla pracowników Gospodarstwa Pomocniczego stanowiła przeciętna planowana liczba zatrudnionych (5 pracowników), nie skorygowana do faktycznej przeciętnej liczby osób zatrudnionych (4 osoby), co pozostawało w sprzeczności z przepisami §1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z 9 marca 2009 roku w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczenia odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (Dz.U. nr 43, poz. 349). Wobec zawyżonej

wysokości odpisu podstawowego, pracownikom Gospodarstwa Pomocniczego nienależnie zostały wypłacone środki Funduszu w kwocie 1.000,04 zł.

Kierownik Gospodarstwa Pomocniczego dysponował pełnomocnictwem Burmistrza Miasta do jednoosobowego składania oświadczeń woli w imieniu Gminy Miejskiej w zakresie zwykłego zarządu powierzonym mieniem obejmującym czynności z zakresu działania Gospodarstwa Pomocniczego.

Cennik za usługi hotelowe w „Pokojach Gościennych” Gospodarstwa Pomocniczego Urzędu Miasta oraz stawki gastronomiczne w Stołówce Pokoi Gościennych ustalone przez Kierownika Pokoi Gościennych zawierały klauzule, iż wymienione stawki w uzasadnionych przypadkach mogą być negocjowane z kierownikiem Pokoi Gościennych. W cennikach nie określono zasad negocjacji cenowych, tj. nie określono o jaki procent, czy też kwotę dopuszcza się negocjacje cenowe. W związku z czym ceny za nocleg, czy też za pokój zawarte w fakturach sprzedaży usług hotelowych różniły się do cen podanych w Cenniku za usługi noclegowe. Za usługę hotelową wystawiano fakturę przyjmując w niektórych przypadkach cenę określoną w cenniku jako cenę za pokój, a w niektórych przypadkach jako cenę za nocleg w pokoju, bądź też nie miały żadnego związku z cenami zawartymi w cenniku. I tak:

Według faktury nr 263 z 30 lipca 2009 roku wartość sprzedanych usług hotelowych wyniosła 2.632,20 zł. Przyjmując cenę podaną w cenniku - jako cenę za pokój, należałoby zafakturować 3.830,60 zł. Zatem cena za usługę była o 1.198,40 zł niższa niż określona w cenniku usług hotelowych.

Według książki meldunkowej w pokoju nr 4 (czteroosobowym) przebywały 4 osoby w dniach 22.08-23.08.2009 roku. Za usługę hotelową wystawiono fakturę nr 290 z 23.09.2009 roku na kwotę 149,80 zł, tymczasem nocleg w pokoju czteroosobowym według cennika ustalono na 160,50 zł.

W książce meldunkowej nie zawsze wyszczególniano nazwisko drugiej osoby korzystającej z noclegu, przy nazwisku jednej z osób dokonywano zapisu plus 1, lub inną cyfrę określającą ilość osób. Za nocleg w pokoju nr 6 dwuosobowym (z łazienką), w którym mieszkała jedna osoba w dniach od 12.08. do 16.08.2009 roku wystawiono fakturę nr 282 z 18 sierpnia 2009 roku na kwotę 449,40 zł (nocleg w pokoju dwuosobowym z łazienką według cennika kosztował 112,35 zł, za cztery doby 449,40 zł). Z kolei nocleg jednej osoby w pokoju dwuosobowym z łazienką według cennika kosztował 70,40 zł (za cztery doby 281,60 zł). Jak wyjaśniono opłata według faktury nr 282 z 18 sierpnia 2009 roku pobrana była za 2 osoby za 4 doby. Osoba dokonująca wpisu do książki meldunkowej nie dokonała wpisu drugiej osoby.

W sześciu przypadkach (w próbie objętej kontrolą), stwierdzono brak podania numeru pokoju (pokojów) w książce meldunkowej, co nie pozwalało na sprawdzenie poprawności ceny za usługę hotelową na podstawie wystawionej faktury sprzedaży.

Doboosoby (80) wykazane w fakturze sprzedaży nr 317 z 11.09.2009 roku na kwotę 2.799,98 zł nie odpowiadały doboosobom wynikającym z książki meldunkowej, w której wykazano 59 doboosób.

W dniu 18 czerwca 2009 roku Kierownik Gospodarstwa Pomocniczego Pan Czesław Rutana, przy kontrasygnacie głównej księgowej zawarł „z samym sobą” umowę zlecenia Nr PGUM/1/2009 na

przeprowadzenie teoretycznej części szkolenia przygotowania zawodowego w zawodzie pokojowa (w okresie od 24 lipca do 27 lipca 2009 roku), za wynagrodzeniem 800 zł. Kierownik Gospodarstwa Pomocniczego nie posiadał stosownego pełnomocnictwa Burmistrza Miasta do dokonywania tego typu czynności prawnej. Prowadzenie szkolenia nie mieściło się w zakresie zadań realizowanych przez Gospodarstwo Pomocnicze. Było to zadanie wykraczające poza zakres określony w decyzji powołującej to gospodarstwo.

Ewidencją na koncie 013 „Pozostałe środki trwałe” nie objęto między innymi zakupu składników majątkowych takich jak: pralka o wartości 1.860 zł i prasownica o wartości 1550 zł, wbrew postanowieniom zawartym w treści załącznika nr 1 do ZPK z 16 stycznia 2003 roku pn: Wykaz kont księgi głównej oraz dokonywania zakupu środków stanowiących pozostałe środki trwałe, w świetle którego ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 013 powinna umożliwić ustalenie wartości początkowej środków trwałych oddanych do używania oraz osób lub komórek organizacyjnych, u których znajdują się środki trwałe. Przyczyną tego stanu było między innymi fakt nieprowadzenia w księgach rachunkowych Gospodarstwa Pomocniczego konta 013 „Pozostałe środki trwałe” i konta 072 „Umorzenie pozostałych środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych” mimo takiego obowiązku.

Nie zostały określone szczegółowe zasady kwalifikowania pozostałych środków trwałych do materiałów lub środków trwałych, o których mowa w punkcie 5 części II Zakładowego Planu Kont. Jak wynikało z złożonego wyjaśnienia Zakładowym Planie Kont ujęto ten zapis ale zasad kwalifikowania pozostałych środków trwałych nie sporządzono ponieważ prowadzono ewidencję ilościową.

Zakupione w latach 1995-1998 pozostałe środki trwałe księgowane były bezpośrednio w koszty, z pominięciem ewidencji wartościowej oraz ewidencji ilościowej (pozabilansowej).

Zaprowadzona 1 grudnia 1998 roku ilościowa ewidencja pozostałych środków trwałych w księdze inwentarzowej, nie zawierała danych takich jak: data przychodu, data rozchodu środka (wpisu daty zakupu środka dokonywano sporadycznie). Niemożliwe było podczas kontroli ustalenie daty zakupów pozostałych środków trwałych, będących na stanie Gospodarstwa Pomocniczego.

Od momentu utworzenia Gospodarstwa do jego likwidacji Gospodarstwo Pomocnicze nie było objęte protokołowaną kontrolą z ramienia Urzędu Miasta Lubań.

Wynajmujący lokal mieszkalny przy ul. Mickiewicza 6 opłacał czynsz mieszkalny według stawek czynszu za 1m² powierzchni użytkowej lokali mieszkalnych i socjalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Lubań. Stwierdzono nieterminowe wpłaty czynszu w 2009 roku (w styczniu i maju 2009 roku zwłoka w zapłacie wyniosła 17 dni, w lutym 11 dni, w marcu – 10 dni, w lipcu 19 dni), co stanowiło naruszenie postanowień § 14 pkt 2 umowy z 1995 roku, zobowiązujących najemcę do uiszczania czynszu i opłat miesięcznie z góry, bez uprzedniego wezwania do 15-go każdego miesiąca kalendarzowego, za który przypada należność. Urząd Miasta w przypadku zwłoki w zapłacie należności nie naliczał odsetek (podczas kontroli zostały naliczone odsetki w kwocie 21,10 zł).

Organ podatkowy nie wykonywał każdorazowo czynności sprawdzających określonych w art. 272 pkt 3 ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, mających na celu sprawdzenie formalnej poprawności informacji w sprawie podatku od nieruchomości oraz ustalenie stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności złożonych przez podatnika informacji z dokumentami będącymi w posiadaniu organu. Stwierdzono, że w informacji w sprawie podatku od nieruchomości za 2003 rok, a następnie w informacji w sprawie podatku od nieruchomości na 2008 rok podatnicy, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Usługi hotelarsko-gastronomiczne wykazali 22,05 m² powierzchni użytkowej nieruchomości zajętej na prowadzenie działalności gospodarczej, 60 m² gruntów związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej oraz 439 m² gruntów pozostałych (numer identyfikacyjny R000559). Organ podatkowy w decyzjach w sprawie zobowiązania pieniężnego za lata 2003-2010 wysokość zobowiązania ustalał na bazie informacji podatnika w podatku od nieruchomości, złożonych w 2003 i 2008 roku, które wykazywały te same podstawy opodatkowania. Organ podatkowy nie skorzystał z przysługujących mu, na podstawie art. 274 a § 2 powołanej ustawy, możliwości wezwania podatnika do udzielenia w wyznaczonym terminie niezbędnych wyjaśnień, a także zweryfikowania rzetelności danych zawartych w dokumentacji podatkowej. Tymczasem posiadana dokumentacja będąca w dyspozycji Urzędu Miasta oraz powszechnie dostępne źródła informacji wskazywały na prowadzenie działalności gospodarczej na większej powierzchni niż wykazana w informacji podatkowej. Informacja w sprawie podatku od nieruchomości złożona przez podatnika z datą 23 sierpnia 2010 roku, korygująca podstawę opodatkowania podatkiem od nieruchomości, wykazała wątpliwości co do poprawności bowiem zawierała braki w zakresie informacji podatkowych, które stanowią podstawowy materiał dowodowy służący w ustaleniu podstawy opodatkowania. Podatnik nie określił od kiedy dane dotyczące podstawy opodatkowania uległy zmianie. W informacji wykazane zostały grunty związane z prowadzeniem działalności gospodarczej o powierzchni mniejszej niż powierzchnia budynku związanego z prowadzeniem działalności gospodarczej.

Organ podatkowy w 2009 i 2010 roku nie wykonał obowiązku wynikającego z treści art. 281 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa dotyczącego przeprowadzenia kontroli podatkowych. Wskazany przepis stanowi, iż organy podatkowe pierwszej instancji przeprowadzają kontrole podatkowe, których celem jest sprawdzenie w jaki sposób podatnicy wywiązują się ze swoich obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Do dnia kontroli Regionalnej Izby Obrachunkowej organ podatkowy nie przeprowadził kontroli u podatnika o numerze identyfikacyjnym R000559 mimo iż, wystąpiły okoliczności uzasadniające przeprowadzenia kontroli, jak również u innych podatników na terenie Miasta w 2009 i 2010 roku. Dopiero podczas kontroli zawiadomił podatnika o zamiarze wszczęcia kontroli podatkowej.

WNIOSKI POKONTROLNE

Przedstawiając powyższe do wiadomości Pana Burmistrza, Regionalna Izba Obrachunkowa we Wrocławiu, działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z 7 października 1992

roku o regionalnych izbach obrachunkowych, wnosi o podjęcie stosownych działań mających na celu wyeliminowanie stwierdzonych nieprawidłowości oraz niedopuszczenie do ich ponownego wystąpienia w przyszłości poprzez realizację następujących wniosków:

1. Realizowanie obowiązku prowadzenia audytu wewnętrznego w Urzędzie Miasta, stosownie do wymogów określonych w art. 274 ust. 3 ustawy z 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz.1240 ze zm.).
2. Przestrzeganie przepisów ustawy z 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity: Dz.U. z 2009 roku Nr 152, poz. 1223 ze zm.), a w szczególności w zakresie:
 - a) zaktualizowania dokumentacji opisującej przyjęte przez Urząd zasady (politykę) rachunkowości w zakresie prowadzenia ksiąg rachunkowych, w tym zakładowego planu kont, ustalającego wykaz ksiąg księgi głównej, przyjęte zasady klasyfikacji zdarzeń zasady prowadzenia ksiąg rachunkowych, zgodnie z obowiązkiem wynikającym z przepisu art. 10 ust. 2 ustawy,
 - b) dokonywania w księgach rachunkowych zapisów zbioru dowodów źródłowych na podstawie dowodów zbiorczych spełniających wymogi określone w art. 20 ust. 3 ustawy,
 - c) ewidencjonowania operacji gospodarczych obejmujących zahipotekowane należności w okresach sprawozdawczych, w których operacje te wystąpiły, zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy,
 - d) ujmowania w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego zdarzeń, które wystąpiły w tym okresie w celu zapewnienia bieżącego i rzetelnego prowadzenia ksiąg rachunkowych, zgodnie z art. 20 ust. 1, w związku z art. 24 ust. 1 ustawy,
 - e) nadawania numerów identyfikacyjnych dowodom księgowym, będącym podstawą zapisów w ewidencji księgowej oraz zamieszczania na dowodach księgowych opisu operacji gospodarczej, zgodnie z art. 21 ust.1 pkt 1 i 3 ustawy,
 - f) ustalania stanu materiałów i jego wyceny oraz korekty kosztów o wartość tego stanu, nie później niż na dzień bilansowy, zgodnie z art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy,
 - g) określenie w Instrukcji inwentaryzacyjnej zasad inwentaryzacji wartości środków trwałych w sposób ustalony w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy.
3. Klasyfikowanie wydatków budżetowych zgodnie z zasadami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz.U. Nr 38, poz. 207).
4. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 5 lipca 2010 roku w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jst, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polski (Dz. U. Nr 128, poz. 861), w szczególności w zakresie:

- a) dokonania zapisów księgowych na koncie 133 - „Rachunek budżetu” wyłącznie na podstawie dokumentów bankowych,
 - b) prowadzenia ewidencji szczegółowej do konta 226 - „Długoterminowe należności budżetowe” w sposób zapewniający możliwość ustalenia stanu poszczególnych należności budżetowych,
 - c) księgowania na koncie 290 odpisów aktualizujących należności, w szczególności obejmujących należności wątpliwe,
 - d) ewidencjonowania środków trwałych, których wartość nie przekracza 3.500 zł (tj. pozostałych środków trwałych) w ujęciu wartościowym na koncie 013 - „Pozostałe środki trwałe”, stosownie do opisu tego konta zawartego w załączniku nr 3 do rozporządzenia
 - e) prowadzenie ewidencji księgowej na kontach 011, 013, 020, 130, 221 zgodnie z zasadami określonymi w opisie do tych kont.
5. Przestrzeganie uregulowań zawartych w Instrukcji obiegu dokumentów i kontroli dokumentów dotyczących szczególnie w zakresie:
- a) udzielania pracownikom zaliczek na wydatki do rozliczenia w oparciu o prawidłowo wypełnione wnioski o zaliczkę, tj. określające rodzaj zakupów bądź cel, któremu ma służyć zaliczka,
 - b) ewidencjonowania pozostałych środków trwałych imiennie według osób materialnie odpowiedzialnych na kartotekach osobistych, ze wskazaniem cech charakteryzujących dany składnik majątkowy (np: numeru fabrycznego).
6. Rozważenie zatrudnienia Sekretarza Miasta stosownie do regulacji prawnych zawartych w art. 5 ust. 1 ustawy z 21 listopada 2008 roku o pracownikach samorządowych (Dz.U.Nr 223, poz. 1458).
7. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 3 lutego 2010 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 20, poz. 103), a w szczególności w zakresie:
- a) rzetelnego sporządzanie sprawozdań Rb – PDP z wykonania dochodów podatkowych w zakresie skutków decyzji wydawanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy – Ordynacja podatkowa, zgodnie z przepisami § 3 ust. 1 pkt 11 lit. a i b załącznika nr 39 do rozporządzenia. Dokonanie korekty sprawozdania Rb-PDP o dochodach podatkowych za okres od początku roku do 31 grudnia 2009 roku, zgodnie z ustaleniami kontroli,
 - b) wykazywania w sprawozdaniu Rb-28S z wykonania planu wydatków budżetowych wszystkich zobowiązań wynikających z ksiąg rachunkowych, zgodnie z przepisami § 9 ust. 1 rozporządzenia.
8. Dostarczanie podatnikom nakazów płatniczych w sposób umożliwiający im dokonanie wpłaty pierwszej raty podatków w terminie określonym w art. 6 ust. 7 ustawy z 12 stycznia 1991 r. o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity: Dz. U. z 2010 roku Nr 95, poz. 613 ze zm.).
9. Przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Finansów z 22 listopada 2001 roku w sprawie wykonania niektórych przepisów ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz.U.

- Nr 137, poz. 1541 ze zm.) poprzez podejmowanie terminowych działań mających na celu wyegzekwowanie należności podatkowych od zalegających z ich zapłatą przewidzianych w § 3 ust. 1 i w § 5 ust. 1 rozporządzenia, tak aby nie dopuścić do przedawnienia tych należności.
10. Przestrzegania przepisów ustawy z 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity: Dz.U. z 2005 roku Nr 8, poz. 60 ze zm.), w szczególności w zakresie:
- prawidłowego wykazywanie zaległości podatkowych w ewidencji księgowej oraz w sprawozdawczości, zgodnie z art. 21 § 1 pkt 2,
 - wykonywania obowiązku przeprowadzania kontroli podatkowych, zgodnie z art. 281§ 1, oraz prowadzenie czynności sprawdzających, o których mowa w art. 272 pkt 3,
 - egzekwowania od podatników składania pisemnego uzasadnienia przyczyn dokonania korekty informacji podatkowej, zgodnie z art. 274a § 2 ustawy. Poinformowanie Izby o wynikach kontroli przeprowadzonej u podatnika o numerze identyfikacyjnym R000559.
11. Naliczanie odsetek od nieterminowych wpłat należności. Przepisanie do zapłaty należności z tytułu nienaliczonych i niepobranych odsetek od nieterminowych wpłat czynszu, stosownie do postanowień umowy najmu lokalu mieszkalnego przy ulicy Mickiewicza.
12. Przestrzeganie przepisów ustawy z 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz.U. Nr 96, poz. 873 ze zm.), szczególnie w zakresie:
- udzielania dotacji podmiotom niezaliczanym do sektora finansów publicznych z zastosowaniem procedur konkursowych zgodnie z art. 13 ustawy,
 - sprawowania kontroli realizacji zadań publicznych zleczanych do wykonania organizacjom pozarządowym, zgodnie z przepisami art. 17 ustawy oraz postanowieniami umów dotacji.

Stosownie do postanowień art. 9 ust. 3 i 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych proszę o poinformowanie Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w terminie 30 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego o wykonaniu wniosków lub przyczynach ich niewykonania. Do wniosków zawartych w wystąpieniu pokontrolnym przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżenia do Kolegium Izby. Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego za pośrednictwem Prezesa Izby. Podstawą zgłoszenia zastrzeżenia może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Do wiadomości:

Pani

Małgorzata Grzesiak

Przewodnicząca Rady Miasta Lubań